Prima instanță: Judecătoria Căușeni sediu Ștefan Vodă (judecător O.Ciocîrtă-Rusu)
dosarul nr.2r-168/24 (nr.2-24022570-03-2r-26042024)

CURTEA DE APEL BĂLȚI
Colegiul civil şi de contencios administrativ
D E CI Z I E

21 octombrie 2024 **mun.Bălţi**

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Elena Grumeza
Judecătorii Natalia Chircu și Dumitru Corolevschi

examinând recursul declarat de Galițchi Alexei împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 9 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral,-

c o n s t a t ă :

Poziţia instanţei:

La 3 iulie 2023, Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a depus la Judecătoria Chișinău sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, solicitând repararea prejudiciului material în mărime de 3 000 000 lei, a prejudiciului moral în mărime de 50 000 euro, cauzate prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 20 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 07 iulie 2023 s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată.

La 28 iulie 2023 Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 7 iulie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la o altă instanță de judecată pentru judecare în fond.

La 27 septembrie 2023 Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanţă de judecată egală în grad.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 noiembrie 2023 s-a dispus strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți pentru examinare în ordine de recurs.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2023 s-a casat încheierea din Judecătoriei Chișinău sediul Centru 07 iulie 2023 cu restituirea cauzei la rejudecare în aceieași instanță și același complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 ianuarie 2024 s-a dispus transmiterea cauzei civile Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea posibilității strămutării pentru examinare în instanță de același grad.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2024 s-a strămutat cauza civilă la Judecătoria Căușeni sediul Ștefan Vodă pentru examinare.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 21 martie 2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiind acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 09 aprilie 2024 s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată.

Solicitarea recurentului:

La 18 aprilie 2024 Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 09 aprilie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la o altă instanță de judecată pentru judecare în fond de către o instanță de judecată imparțială și independentă.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului s-a invocat că la 1 aprilie 2024 a lichidat neajunsurile menționate de instanța de judecată în încheierea din 21 martie 2024, iar instanța intenționat a restituit cererea de chemare în judecată. A informat instanța că atât timp cât nu există o ordonanță definitivă și irevocabilă cu privire la refuzul de a dispune începerea urmăririi penale pe cazul dat, așa cum prevede art.274 Codul de procedură penală, există o bănuială rezonabilă de săvârșirea infracțiunii pe cazul dat, există însăși faptul infracțiunii pe cazul dat.

Cu referire la prezentarea dovezii de plată a taxei de stat a informat instanța că obiectul litigiului constituie repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, litigii în care reclamanții sunt scutiți de plata taxei de stat.

<u>În referința la recurs</u> intimatul Judecătoria Chișinău consideră că cererea de recurs urmează a fi respinsă cu menţinerea încheierii instanţei de fond ca legală şi întemeiată.

Argumentează că Judecătoria Chişinău, prin esenţa şi rolul pe care îl are o instanţă de judecată nu a încălcat careva drepturi, inclusiv şi cel indicat de Galiţchi Alexei în

cererea de chemare în judecată, respectiv este neclară atribuirea statutului de pârât în cauza civilă vizată.

Remarcă faptul că această categorie de cauze civile care vizează nemijlocit Statul, se află în gestiunea autorităţii publice respective, astfel, pârâţii indicaţi în cererea de chemare în judecată sunt pârâţi necorespunzători.

La fel, atrage atenţia la faptul, că Galiţchi Alexei nu a demonstrat existenţa unei sentinţe de achitare în privinţa sa, devenită definitivă şi irevocabilă, scoaterea sa de sub urmărire penală sau a încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare, existenţa unei hotărâri adoptate de către instanţa de judecată cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice, existenţa încheierii adoptate de către judecătorul de instrucţie în condiţiile art.313 din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitatea specială de investigaţi.

Totodată, reclamantul nu a anexat o careva sentinţă în acest sens, nu menţionează cine a comis infracţiunea, totodată în contextul acţiunii face trimitere doar la careva acţiuni, acte emise de organele procuraturii, ale judecătorului de instrucţie, astfel, Galiţchi Alexei nu a concretizat circumstanţele de fapt şi de drept pe care îşi întemeiază pretenţiile, nu a prezentat copia sentinţei pronunţate prin care să fie constatată o eventuală infracţiune prin care i s-ar fi cauzat un prejudiciu.

La fel, la cererea de chemare în judecată nu a fost anexat nici un bon de plată care să confirme cheltuielile suportate pentru asistenţa juridică. În acest caz, se constată că Galiţchi Alexei nu a anexat un careva bon, dar a invocat pretenţia cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asistenţa juridică în sumă de 20 000 lei.

Totodată, atrage atenția că solicitarea recurentului privind casarea încheierii cu trimiterea cauzei pentru rejudecare la o altă instanță de judecată excede competența instanței de recurs.

Acte de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 mai 2024 nu s-a dat curs cererii de recurs, fiind acordat recurentului și reprezentantului său termen pentru prezentarea originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, în termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii.

La 20 mai 2024 Alexei Galiţchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanţă de judecată egală în grad.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 5 iunie 2024 s-a dispus strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți pentru examinare în ordine de recurs.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră necesar de a respinge recursul din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(1) Codul de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit dispozițiilor art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Articolul 425 Cod procedură civilă prevede că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că încheierea contestată a fost emisă la 9 aprilie 2024, fiind expediată reprezentantului reclamantului, avocatului Daniliuc Nicolae la 11.04.2024. Recursul a fost declarat la 18.04.2024, ceea ce denotă respectarea termenului de contestare.

Potrivit art.427 lit.a) Cod procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Probatoriul cauzei atestă faptul că prin încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 21 martie 2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiind acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea cererii de chemare în judecată cu anexe pentru toți participanții la proces, prezentarea documentelor care certifică circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienţi, dacă aceştia nu dispun de ele – sentința definitivă și irevocabilă în privința potențialilor pârâți, bonul întru confirmarea pretenției cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asstență juridică în mărime de 20000 lei, dovada de plată a taxei de stat. S-a acordat reclamantului termen de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii.

La 2 aprilie 2024 în Judecătoria Căușeni sediul Ștefan Vodă a fost înregistrată cererea lui Galițchi Alexei, la care a anexat 4 seturi de cereri de chemare în judecată cu anexe pentru părțile procesului, totodată, referitor la taxa de stat a invocat că obiectul litigiului constituie încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și pentru astfel de litigii reclamantul este scutit de plata taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 09 aprilie 2024 s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul dispozițiilor art.171 alin.2

Codul de procedură civilă, care prevede că dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

La 18 aprilie 2024 Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 09 aprilie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la o altă instanță de judecată pentru judecare în fond de către o instanță de judecată imparțială și independentă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 mai 2024 nu s-a dat curs cererii de recurs, fiind acordat recurentului și reprezentantului său termen pentru prezentarea originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, în termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii.

La 20 mai 2024 Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanţă de judecată egală în grad.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 5 iunie 2024 s-a dispus strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți pentru examinare în ordine de recurs.

În conformitate cu prevederile art.166 alin.(l) Cod de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

Cererea de chemare în judecată este actul procedural scris, întocmit în conformitate cu legislaţia procesual civilă, prin care reclamantul învesteşte instanţa de judecată cu o pretenţie civilă. Adică, cererea de chemare în judecată constituie primul dintr-o serie întreagă de acte şi forme procesuale prin intermediul căreia acţiunea civilă este pusă în mişcare şi susţinută pînă la completa ei epuizare.

Pentru a fi intentat un proces civil nu este suficient numai actul depunerii cererii de chemare în judecată în instanţa de judecată, ci este nevoie să fie soluţionată şi chestiunea cu privire la primirea cererii de chemare în judecată în conformitate cu prevederile legale.

În situaţia în care cererea de chemare în judecată nu întruneşte exigenţele prevăzute de lege, judecătorul, în dependenţă de caz, va întreprinde una din măsurile prevăzute de art.169 Cod de procedură civilă - refuză de a primi cererea, art.170 Cod de procedură civilă – restituie cererea de chemare în judecată sau de art.171 alin.(1) Cod de procedură civilă – nu va da curs cererii.

Potrivit art.171 CPC, (1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, instanța de nivelul unu prin încheierea din 21 martie 2024 a acordat potențialului reclamant termen de 10 zile pentru lichidarea neajunsurilor din cererea de chemare în judecată, însă în termenul acordat neajunsurile n-au fost lichidate integral, reclamantul prezentând doar copia cererii de chemare în judecată cu anexe pentru toți participanții la proces-4 seturi, însă nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și documentele care certifică circumstanţele pe care îşi întemeiază pretenţiile- sentința definitivă și irevocabilă în privința potențialilor pârâți și dovada cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 20 000 lei.

Articolul 167 alin.1 lit.b) CPC prevede că la cererea de chemare în judecată se anexează: dovada de plată a taxei de stat și/sau de taxei de timbru.

Potrivit art.83 CPC, (1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

(2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

(3) Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Potrivit pct.1.1.4 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată: reclamanţii în acţiunile privind repararea prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracţiune şi/sau contravenţie.

Este neîntemeiat argumentul recurentului că obiectul litigiului constă în repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, or, în acest sens dânsul n-a prezentat sentința definitivă și irevocabilă în privința potențialilor pârâți, pentru ca să beneficieze de scutire de la plata taxei de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată.

Instanța de apel notează că în conformitate cu dispozițiile art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanţa (judecătorul), participanții la proces şi alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanţa judecătorească.

Potrivit art.112 alin.4 din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanţa judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Potrivit normei date de drept rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătoresc. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, acelui prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Instanța de recurs menționează că termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de chemare în judecată, este unul imperativ, corespunzător, Colegiul conchide că omisiunea respectivă este imputabilă reclamantului/recurent, lipsa diligenței devenind culpabilă și opozabilă acestuia.

Potrivit art.113 Cod procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanţa de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, instanţa de recursconsideră necesar de menţionat că reclamantul/recurent, cunoscând că a depus cerere de chemare în judecată fără a fi întrunite condițiile stabilite de lege la depunerea acesteia, avea obligaţia de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează şi jurisprudenţa CEDO (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11.09.2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanţă şi de a îndeplini cerinţele legale, fapt ignorat de reclamant.

Pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătoreşti de dispoziţie, justiţiabilul trebuie să-şi ajusteze conduita la indicaţiile reflectate în actul de dispoziţie judecătoresc emis, dacă prin acesta destinatarului i-a fost fixat un termen-limită (termen

de perimare) pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru cererea de chemare în judecată, astfel încât acesta urmează să se conformeze cerinţelor în discuție până la data şi ora stabilită, să prezinte actele enunţate și să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (la instanţa de judecată) cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanţă. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanţă.

Colegiul reține că reclamantul /recurent n-a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Din aceste considerente, Colegiul constată că argumentele recursului sunt neîntemeiate și de aceea recursul declarat de Galițchi Alexei împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 9 aprilie 2024 se respinge, cu menținerea încheierii contestate.

Conform art.428 alin.1 Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

Conducându-se de dispoziţiile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ,-

d i s p u n e :

Respinge recursul declarat de Galițchi Alexei.

Menține încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 9 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător: **Elena Grumeza**

Judecătorii: **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**